

ONUNCU YILINDA MİLLÎ FOLKLOR

Batıda folklor çalışmaları XIX. yüzyılın sonlarında başlamış ve kurumlaşarak gelişmiştir. 1980'li yıllardan itibaren başta "Journal of American Folklore" olmak üzere pek çok periyodik, enstitü, dernek ve akademik kurum 100. doğum yıllarını kutladılar. Hayatın her alanında olduğu gibi süreklilik ve kurumlaşma bireyleme özgüven kazandırırken kurumlara da verimlilik ve gelişme kazandırır ki milletler bu yolla ilerler, devletler de güçlenirler. Kurumlar ve dernekler prensiplerle oluşur, gerekli değişimlerle gelişir ve süreklilik kazanır. Yenileşme niteliği kazanamayan ve statikleşen gelenekler ve kurumlar önce yozlaşır, daha sonra terkedilerek kaybolur.

Tanzimat'tan günümüze Türkiye kurumlaşarak, gelenekleşerek gelişmeyi başaramamıştır. Bu noktada aynı alanda çalışanlar neyin sabit, neyin değişken olması gerektiği konusunda buluşamamaktadırlar. Bir grup her türlü değişime karşı çıkarken, bir grup ise eskiden kalan ne varsa yarak yeniden var etme mücadelesine girmektedir. Bunun için de bizdeki en-uzun ömürlü dergiler bile insan ömrünün verimli dönemine paralel olarak 20-25 yıllı sınırlı kalmaktadır. Bayrağı devralarak "American Folklore Association" ve Avrupalı benzerleri gibi bilimsel ağırlığını 100 yıl aynı heyecanla ve verimlilikle sürdüren, 200. yıla yol alan kurumlara maalesef biz sahip olmadık. Alanımızın en önemli dergilerinden biri olan **Türk Folklor Araştırmaları** dergisi rahmetli İhsan Hınçer'in ömrü ile sınırlı kaldı. Üniversiteler de dahil olmak üzere pek çok kurum ve periyodik, Batının yakaladığı sürekli üreten, çağa uygun gelişen, verimliliğe ulaşamadı. Verimli kişiler ölünce veya emekli olunca ilgili kurumlar da unutulmuşluğa itildiler. Milli Folklor'un 10. yılını kutladığımız bu günlerde bu tecrübelerin ışığında gelişme sürecindeki bu örnek dergimizin geleceğini tartışmamızın gerekli olduğuna inanıyorum.

Doç. Dr. Öcal Oğuz ve arkadaşlarının kişisel çabaları ve fedakarlıklarıyla 10. yılını idrak eden Milli Folklor'un 100. yılına ulaşabilmesi için kurumlaşması ve gelenekselleşmesi şarttır. Milli Folklor, hayatımızın her safhasında olduğu gibi Batı ile Doğu sentezini ya-

kalamaya çalışmakta, özenle hazırlanan mesleki bir dergidir. Çağın bilimsel metodlarını okurlarına ulaştırmayı prensip edinmiş kalitesini artırarak devam ettirmektedir.

Milli Folklor, kurumlaştığında kişilerin özel fedakarlıklarına gerek kalmadan belli bir düzen içinde hayatıyetini sürdürecektir. Kurumlaşmanın ilk şartlarından biri, kurucu kurulların, ciddiyetini ve inancını paylaşan yeni nesillere güvenmesi ve onları çalışmalara dahil etmesiyle gerçekleşir. Yeni nesillerin de çağın farklılıklarını ve yeniliklerini temsil ederken prensipleri eski olarak vasıflandıarak bütünüyle reddetmemelidir.

Kültür ve medeniyet değişimleri ve gelişimleri helezonvari gerçekleşir. Birbirinden bağımsız halkalar halinde düşünülen gelişmeler aynı yerde sayma sonucuna ulaştırır. Her nesil yeniden başlar ve tükenir. Tanzimat'tan günümüze yaşadığımız kısır döngünün sebebi budur. İlerleyerek süreklilik kazanmak, tarihi bilmek, eksiklikleri telafi etmek, yanlışlıkları terketmek, doğruları sürdürmek ve yeni unsurlar ve kabulleri kucaklayabilmekle mümkündür. İfrat ve tefrit, ya biri ya öteki kabulü, ilkel zihin yapısının ürünüdür. Gelişmiş zihin birden fazla faktörü ve niteliği bir arada değerlendirebilir. Sofistike düşünce gelişmişliğin ürünüdür. Sofistike düşünceye ulaşmak emek ve zahmetle olur. Türk-İslam geleneğinin olgun insan tipi zengin gönüllüdür. Kendi dışındaki yeteneklere ve hizmetlere teşekkür ve takdir ile bakabilir. Hizmetten ekiple yapılabileceğine inandığı için öneri ve katkılara her zaman değer verir. Yeni nesilleri eksiklikleri ile değil yetenekleri ve gelişme hızlarıyla görür ve onları daha verimli olma yönünde şekillendirir.

Milli Folklor'un, 10. yılında artık uluslararası bir dergi olması gerektiğine inanıyorum. Şimdiye kadar yaptığı gibi diğer Türk lehçeleri yanında artık yabancı dillerde de yayın yaparak dünya Folklor yayınları içinde hakettiği yeri kazanmalıdır. Nice 10 yıllara derken emeği geçenleri saygı ve sevgi ile selamlıyorum.

Prof. Dr. Umay GÜNAY
Milli Folklor Dergisi
Yayın Danışmanı